

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

985

Vragen van de leden **Van Esch** en **Vestering** (beiden PvdD) aan de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over *de verwachte groei van de geitenhouderij in Noord-Brabant* (ingezonden 15 november 2021).

Mededeling van Minister **De Jonge** (Volksgezondheid, Welzijn en Sport) (ontvangen 6 december 2021).

Vraag 1

Heeft u gezien dat de provincie Noord-Brabant in haar «Brabants beleidskader landbouw en voedsel 2030» stelt dat, ondanks de ingestelde geitenstop, het aantal geiten in die provincie naar verwachting met 29 procent zal toenemen in 2030 en daarna nog verder zal groeien door autonome ontwikkelingen, ofwel door het geld dat in deze sector kan worden verdiend?^{1 2}

Vraag 2

Wat is in andere provincies de verwachting met betrekking tot eventuele groei van de geitenhouderij de komende jaren?

Vraag 3

Herinnert u zich dat omwonenden binnen een straal van twee kilometer van een geitenhouderij (in totaal 1,7 miljoen Nederlanders) 40 tot 60 procent meer risico lopen om longontstekingen te krijgen en dat het RIVM stelt dat deze longontstekingen mogelijk worden veroorzaakt door een (nieuwe) zoönose, een van dier op mens overdraagbare ziekte?^{3 4}

¹ Provincie Noord-Brabant, 5 oktober 2021, «Brabants beleidskader landbouw en voedsel 2030» (<https://www.landbouwenvoedselbrabant.nl/documenten+landbouw+en+voedsel+brabant/handlerdownloadfiles.ashx?idnv=2060146>)

² Provincie Noord-Brabant, 8 november 2021, «Milieueffectrapport van het Beleidskader Landbouw en Voedsel Noord-Brabant, Bijlage 2 Statenmededeling Ontwerp beleidskader Landbouw en Voedsel: Plan MER» (<https://noordbrabant.bestuurlijkeinformatie.nl/Agenda/Document/5709f9f8-c5c4-4f88-9ee4-734f0d8eec8d?documentId=86053e3a-453f-4722-a850-a250218d3af3>)

³ Follow the Money, 3 februari 2021, «Groeï intensieve veehouderij leidt tot nieuwe dier-op-mens-ziekten» (Groeï intensieve veehouderij leidt tot nieuwe dier-op-mens-ziekten – Follow the Money – Platform voor onderzoeksjournalistiek (ftm.nl))

Vraag 4

Herinnert u zich dat een GGD-toxicoloog afgelopen mei nog waarschuwde dat het medisch onaanvaardbaar is om geitenstops op te heffen?⁵

Vraag 5

Erkent u dat de verwachte groei van bijna 30 procent van het aantal geiten in Noord-Brabant betekent dat een groot aantal mensen te maken zal krijgen met extra gezondheidsrisico's, ongeacht de vraag of de risico's worden veroorzaakt door een specifieke ziekteverwekker die van dieren afkomstig is (zoönose) of doordat mensen gevoeliger voor longontsteking worden door de blootstelling aan stoffen die bij veehouderijbedrijven vrijkomen, zoals fijnstof, endotoxines (onderdelen van micro-organismen) en ammoniak?⁶

Vraag 6

Wat denkt u, als degene die politiek verantwoordelijk is op het moment dat er een nieuwe voor de mens gevaarlijke infectieziekte (zoönose) ontstaat in de Nederlandse veehouderij, bij het lezen van dit provinciale beleidskader?

Vraag 7

Heeft u gezien dat de gemeente De Ronde Venen een uitbreiding van een geitenbedrijf wil tegenhouden vanwege de risico's voor de volksgezondheid, maar dat de Raad van State in opdracht van de betreffende geitenhouder gaat onderzoeken of gemeenten vanuit het verzorgingsbeginsel mogen optreden tegen uitbreidingen?⁷

Vraag 8

Deelt u de mening dat gemeenten hun inwoners moeten kunnen beschermen tegen gezondheidsrisico's? Zo nee, kunt u dit toelichten?

Vraag 9

Erkent u dat deze situatie heeft kunnen ontstaan doordat er nog altijd geen landelijke maatregelen zijn genomen tegen de groei van de geitenhouderij, waardoor het aantal melkgeiten in Nederland sinds 2000 is vervijfvoudigd? Zo nee, kunt u dit toelichten?⁸

Vraag 10

Erkent u dat het feit dat u het nog altijd aan provincies overlaat om al dan niet maatregelen zoals een geitenstop in te stellen en deze desgewenst ook weer op te heffen, betekent dat mensen voor hun gezondheid in deze afhankelijk zijn van de goede wil, daadkracht en rechte rug van provinciebestuurders? Erkent u dat zelfs dat niet voldoende is, gezien de verdere (verwachte) groei van het aantal melkgeiten, ook in provincies met een geitenstop?

Vraag 11

Wat gaat u doen om de inwoners van Noord-Brabant en ook van andere provincies te beschermen tegen de gezondheidsrisico's uit de groeiende geitenhouderij?

Vraag 12

Kunt u deze vragen één voor één en voorafgaand aan de behandeling van de begroting van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit beantwoorden, zonder daarbij te verwijzen naar eerdere antwoorden?

⁴ RIVM, 20 september 2021, «Veehouderij en gezondheid omwonenden» (Veehouderij en gezondheid omwonenden (VGO) | RIVM)

⁵ Omroep Gelderland, 19 mei 2021, «GGD: «Houd vast aan geitenstop»» (GGD: «Houd vast aan geitenstop» – Omroep Gelderland (gld.nl))

⁶ Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2020–2021, nr. 3276

⁷ Boederij, 26 oktober 2021, «Stop op uitbreiding geitenhouderij ter discussie bij RvS» (<https://www.boederij.nl/stop-op-uitbreiding-geitenhouderij-ter-discussie-bij-rvs>)

⁸ Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS), 29 september 2021, «Landbouw; gewassen, dieren en grondgebruik naar regio» (Landbouw; gewassen, dieren en grondgebruik naar regio (cbs.nl))

Mededeling

De vragen van de leden Van Esch en Vestering (beiden PvdD) over de verwachte groei van de geitenhouderij in Noord-Brabant (2021Z20340 ingezonden 15 november 2021) kunnen tot mijn spijt niet binnen de gebruikelijke termijn worden beantwoord.

De reden van het uitstel is dat er extra tijd nodig was voor afstemming. Ik zal u zo spoedig mogelijk de antwoorden op de Kamervragen doen toekomen.